

[Alfred Jensen.]

henter fra en henvendelse til offentligheden om bolignøden, udsendt af en kreds af personer med sekretær Otto Krabbe i spidsen, tyder imidlertid på noget andet. Disse tal siger, at der i 1945 var 3 134 familier under kommunal boligforsorg, og at det tilsvarende tal for 1952 var 3 896. Det vidner ikke om, at der hales ind på bolignøden. Og ser man på de overbefolkede lejligheders antal, er det ikke stort bedre. Her findes der også i henvendelsen nogle tal hentet fra hovedstaden, og der drages sammenligning med året 1945. De oplysninger, der ligger til grund, er taget i 1951. Det angives ikke her, hvilket år man egentlig bruger til sammenligning med 1945, men det ses altså, at man i 1951 har udregnet, at der var 1 366 flere overbefolkede lejligheder i hovedstaden, end der var i 1945, d. v. s. man er kommet op på et tal af 13 671. Det er tal, der taler deres tydelige, man kan vel også sige dystre sprog. De viser, at den indsats, der er gjort på boligområdet, aldeles ikke er tilstrækkelig, men det er vel de kendsgerninger, triste kendsgerninger, man må tage i betragtning, når man tager stilling til et forslag som dette; det er baggrunden for det forslag, som ministeren her fremsætter om støtte til byggeri til erstatning for sanerede ejendomme eller, må jeg vel hellere sige, om at tage fat på saneringen af Borgergade kvarteret.

Jeg skal villigt erkende, at de kvarterer, der her er tale om, trænger hårdt til at blive erstattet af bedre boliger. Mange af lejlighederne er af en sådan beskaffenhed, at de overhovedet ikke egner sig til menneskebolig og forlængst burde have været kasseret. Det gælder imidlertid også andre kvarterer her i hovedstaden. Det ærede medlem hr. Rager nævnte foruden Vesterbro også kvarterer andre steder, bl. a. Christianshavn. Hertil kan man også føje det saneringsbehov, der er i provinsens byer. Byer som Aalborg, Randers, Aarhus, Odense og Helsingør har også saneringsproblemer, og tallene viser, når man regner ud, hvor meget der er trang til at få saneret, at saneringsbehovet for København kun udgør halvdelen af det saneringsbehov, der er beregnet for hele landet. Det er rigtigt, at dette behov opgjordes under krigen til at være 125 000 lejligheder. Selvom en del af de ejendomme, der her er tale om, bogstaveligt talt er forsvundet, da de er faldet sammen, er der vel

ingen tvivl om, at tallet i dag er noget større end de 125 000, al den stund der er gået nogle år, og der derfor også er gået slid på adskillige ejendomme, som er blevet saneringsmodne.

Man må vel også her tage i betragtning, at der findes bebyggelser, boliger, udover det, der er beregnet at skulle saneres, der også bør erstattes. Jeg tænker på de lysthusbeboelser, vi kender, og på en lang række — jeg ved ikke, hvad man skal kalde dem — beboelser, som ikke er godkendt af autoriteterne og vel under bedre forhold ikke ville blive tolereret som beboelse af myndighederne; men man affinder sig altså med det under de gældende forhold.

Alle disse bebyggelser er af en sådan karakter, at de burde erstattes med noget bedre. Mange af dem fortjener omgående at blive revet ned.

Det store problem i denne forbindelse er imidlertid, om betingelserne er tilstede for at foretage en sådan sanering i stort omfang. Det kan vi vist let blive enige om at de ikke er. Dertil er der bygget altfor lidt siden krigens afslutning. Betingelserne kunne have været tilstede, hvis man havde fulgt de anvisninger, som indenrigsministeriets byggeudvalg af 1940 fremsatte i 1945 om et årligt byggeri af 30 000 lejligheder. Så var vi nået frem til den tilstand på boligens område, at betingelserne for at tage fat på saneringen var tilstede. Men det offentlige har ikke interesseret sig tilstrækkeligt for disse problemer; det har ikke interesseret sig tilstrækkeligt for at komme bolignøden til livs og slet ikke spekuleret på at skaffe erstatningslejligheder for de saneringsmodne kvarterer. Jeg ved ikke, om den vrangvilje, der blev lagt for dagen, da vi forleden stillede forslag om, at der i den nye forfatning skulle være en paragraf, der indeholdt bestemmelse om, at enhver har ret til bolig, skyldes, at man ikke ønsker at nå frem til den løsning, som folket sukker efter, og som ingen vil bestride det er rigtigt at nå frem til, nemlig at enhver virkelig har en bolig, men det er jo en kendsgerning, at man ikke har handlet derefter, og det er vel også derfor, der ikke er fremsat et forslag om at foretage en gennemgribende sanering af alle disse kvarterer, der trænger dertil. Vi burde jo nu, da der er gået 8 år efter krigens afslutning, have haft et forslag om en sanering af disse 125 000 lejligheder over en periode, skal vi sige på 10 år. Det ville være